

# Lunds Botaniska Förening

## Verksamhetsberättelse för 2014

### (styrelsens förslag till årsmötet)

#### Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 372. Föreningen har sex hedersledamöter, Henrik Johansson, Per Lassen, Göran Mattiasson, Alf Porenius, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

#### Föreningsmöten

Föreningen har under året haft 8 inomhusmöten med mellan 21 och 48 deltagare:

- den 24 januari berättade Håkan Wallander och visade bilder om jord med utgångspunkt i sin bok ”Jord-funderingar kring grunden för vår tillvaro”.
- den 21 februari höll Joel Levin föredrag om sina studier av artbildning inom släktet *Sorbus*, med särskilt fokus på fagerrönnen *S. meinichii*. 2012 tilldelades Joel Levin stipendium för dessa studier ur LBF:s Jubileumsfond och Svante Murbecks fond.
- den 28 mars hölls årsmöte. Efter avslutat årsmöte berättade Åke Svensson och visade bilder från en resa till östra Sibirien.
- den 9 maj visade Lars Fröberg bilder och berättade om en resa till USA ”Från chaparral till öken”.
- den 19 september var titeln på föredraget ”Jakten på vit vintergäck”. Det var Eric Wahlsteen som berättade om sitt sökande efter vit vintergäck, *Eranthis* ur sektion *Shibateranthis*, i Asien.
- den 24 oktober fick medlemmarna lyssna på ett trevligt föredrag av Stefan Andersson ”Växternas sexliv – Darwin lyfter på täcket”.
- den 21 november höll Lars Hedenäs föredrag om de pleurokarpa mossorna i allmänhet och den nya Nationalnyckeln i synnerhet.
- den 20 december var det julfest. Efter glöggen berättade Kristina Bjureke, från Oslos Botaniska Museum, om Främmande arter i Norge – med norsk svarteliste d.v.s. växter som är invasiva och ställer till med problem för inhemska arter.

Kjell-Arne Olsson avtackades inför pensioneringen av ordförande Åke Svensson. Förrre ordföranden och hedersmedlemmen Henrik Johansson höll också tal till Kjell-Arne, som arbetat åt Föreningen under mer än 25 år.

Efter föredraget var det middag med varmrökt lax på traditionellt vis á la Per Lassen.

#### Exkursioner mm.

Föreningen har under året genomfört 12 endags-exkursioner samt en längre exkursionsresa till Kanarieöarna, en konferens samt deltagit i flera gemensamma aktiviteter.

- den 6-13 februari deltog 17 medlemmar i en exkursionsresa till Grand Canaria, under ledning av Finn Skovgaard och Charlotte Wigermo.
- den 29 mars inventerades mossor i några specialobjekt i rutan 3D3a tillsammans med Göran Ljung.
- den 12 april inventerades mossor i kalkkärret Gyetorp under ledning av Torbjörn Tyler.
- den 3 maj utforskades vårfloran i Lommarps Blåsippsskog tillsammans med Lars Åkerman.
- den 5 maj var det floravandring vid Bjära sydost om Linderöd där Kjell-Arne Olsson visade den fina vårfloran med massor av hålnunneört *Corydalis cava*.
- den 10 maj var det Floraväktarexkursion till nordöstra Skåne. Vi inventerade förekomster av trubbstarr *Carex obtusata*, östkustarv *Cerastium subtrandum* och luddfingerört *Potentilla heptaphylla*.
- den 25 maj anordnade Stefan Andersson Floristikexkursion till Kungsmarken där alla kunde öva på både vanliga och ovanliga arter.
- den 28 maj var det Floravandring vid Mosslunda. Anders Johansson visade den rika floran med bl.a. göknycklar *Orchis morio* och granspira *Pedicularis sylvatica*.
- den 10-14 juni var det långexkursion till Åland. Den kände författaren av Åland flora, Carl-Adam Haeggström, tog de 17 deltagarna till ett antal fina botaniska lokaler under tre hela dagar i fält.
- den 15 juni arrangerades **De vilda blommornas dag** för tolfte gången i Sverige. Detta är ett samnordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar.
- den 30 juni studerades floran på Åhus trädesmar-



Bild 1. Intresset var stort när LBF hade release-party för det senaste boksläppet, *Orkidéer i Skåne*.

Foto: Linda Birkedal.

ker under ledning av Kjell-Arne Olsson.

– den 17 juli var det Floravandring tillsammans med Kjell-Arne Olsson på sandstängsmarker i Östra Sand-Rinkaby skjutfält.

– den 6 augusti besöktes nya sandblottor i Gropahålets naturreservat. Länsstyrelsen har röjt bort gammal bergtall och resultatet studerades under ledning av Kjell-Arne Olsson.

– under helgen 5-7 september fanns föreningen på plats på **Falsterbo Birdshow** med bokbord. Flera floravandringar anordnades.

– den 13 september var det floraväktarexkursion för att leta borstsäv *Isolepis setacea* i Simrishamns kommun.

– den 18 oktober inventerades mossor i några specialobjekt i rutan 3D3a tillsammans med Göran Ljung.

### Projekt Millora

Projekt Millora, Miljö- och floraövervakning i Skåne, fortsatte på sitt sjunde år.

Projektledningsgruppen har under året haft 2 protokollförda sammanträden. Ambitionen har varit att avsluta fältarbetet denna säsong.

– den 15 mars ordnades en Millora-träff där Lars Fröberg presenterade läget för projektet, samt pla-

ner inför den kommande säsongen, bl.a. med fokus på värväxter. Lars presenterade även några besvärsliga växtgrupper, bl.a. *Callitriche*, *Epilobium*, *Potamogetonaceae* och *Viola*.

– den 26-27 april genomfördes vårinventering i de rutor som var aktuella för sommarens gemensamma inventering.

– den 28-29 juni anordnades ett inventeringsläger i Helsingborgstrakten. Läget lockade 3 deltagare, som inventerade 3 rutor.

– den 26-27 juli anordnades ett inventeringsläger norr om Örkelljunga, då 2 deltagare inventerade 3 rutor.

– den 29 november samlades inventerare för tredje gången på Arkivcenter Syd i Lund för att granska belägg som kommit in under inventeringen. Vid årsskiftet fanns cirka 77 000 fynd registrerade i projektdatabasen.

### Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft fem protokollförda sammanträden. Vid årsskiftet fanns 68616 fynd registrerade i projektdatabasen, 217 (av 534) rutor var bokade av inventerare och av dessa bedömdes minst 140 som färdiginventerade. Under året har Sven Birkedal arbetat intensivt med att bygga om projektets databas och lösa de databas-

problem som projektet hittills lidit av. Vid årsskiftet verkar dessa problem äntligen vara lösta.

Vid tre tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen.

– den 1 februari granskades belägg, under ledning av Torbjörn Tyler, som kommit in under projekt Skånes Mossor.

– den 26 september-1 oktober genomfördes femdagars inventeringsläger inom projekt Skånes Mossor i trakten av Sjöbo och Blentarp. Lägre lockade totalt 12 deltagare som arbetade sammanlagt 50 man-dagar i fält och åtta rutor blev inventerade.

– den 8 november var det beläggsgranskning av de *Polytrichum* och *Polytrichiastrum* som kommit in under projekt Skånes Mossor under ledning av Nils Cronberg.

– den 22 november granskades belägg under ledning av Lars Hedenäs av ovanligare pleurokarper som kommit in under projekt Skånes Mossor.

### Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet MittSkåne har föreningen drivit två längre studiecirklar för mossinventerare under ledning av Torbjörn Tyler med totalt ca 25 deltagare, samt en studiecirkel om mossor för nybörjare under ledning av Staffan Nilsson med 14 deltagare.

### Floravårdsarbete

Genom floraväktarverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan SBF och ArtDatabanken. I Skåne finns 250 rödlistade arter och de finns på ca 6 000 lokaler. Därför är det nödvändigt att prioritera arbetet och göra rejäla genomgångar av ett mindre antal arter varje år.

På Floraväktarmötet den 15 februari samlades 42 aktiva floraväktare i Skåne på Ekologihuset i Lund för att diskutera den framtida verksamheten under ledning av Charlotte Wigermo, Åke Svensson och Göran Mattiasson. Under dagen medverkade Margareta Edqvist samt Kristian Nilsson och Gabrielle Rosquist från Länsstyrelsen i Skåne. Kristian Nilsson berättade om regional miljöövervakning av biologisk mångfald och uppföljning av biologisk mångfald inom skyddade område. Margareta Edqvist, nationell koordinator för Floraväktari, visade statis-



Bild 2. Fikapaus under en mossexkurs hösten 2014. Foto: Linda Birkedal.

tik över floraväktarverksamheten – både nationellt och regionalt i Skåne.

Samtliga CR-arter (akut hotade) enligt Artdatabankens rödlista är inventerade under året.

Dessutom har under året följande arter specialinventerats: Totalinventering har utförts avseende källfräne *Nasturtium officinale*, pipstakra *Oenanthe fistulosa*, krypfloka *Helosciadium inundatum*, småfrossört *Scutellaria minor*, flytsvalting *Luronium natans*, klubbfibbla *Arnoseris minima*, huvudtåg *Juncus capitatus* och knippnejlika *Dianthus armeria*.

För följande arter har det påbörjats totalinventering under 2014: fågelarv *Holosteum umbellatum*, klubbveronika *Veronica triphyllos*, raggarr *Cerastium brachypetalum*, sandlusern *Medicago minima*, stor sandlilja *Anthericum liliago*, dansk iris *Iris spuria*, ryl *Chimaphila umbellata*, korndådra *Neslia paniculata*, åkerfibbla *Hypochoeris glabra*, slåttergubbe *Arnica montana*, loppstarr *Carex pulicaris*, backsilja *Peucedanum oreoselinum*, borstsäv *Isolepis setacea*, humlesuga *Stachys officinalis*, sommarklynne *Valerianella dentata* och ljungögontröst *Euphrasia micrantha*.

### Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:



Bild 3. I februari 2014 granskades belägg som samlats under Projekt Skånes Mossor.  
Foto: Linda Birkedal.

- Yttrande angående förslag till ändrade föreskrifter för Dalby Söderskogs nationalpark.
- Remissvar avseende förslag till utvidgning av ändrade föreskrifter för samt reviderad skötselplan för naturreservatet Vitabäckshällorna i Sjöbo kommun.
- Yttrande till förslag till skötselplan för naturreservatet Rövarekulan, Höörs kommun.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturreservatet Hålebäckseröd i Ängelholms kommun.
- Remissvar avseende bevarandeplan för Natura 2000-området Jären i Kristianstad kommun.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturreservatet Hallabäckens dalgång i Bjuvs och Svälövs kommun.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturreservatet Råbockarp i Kristianstads kommun.
- Remissvar avseende åtgärdsprogram för sandstäpp, 2014-2019, inkl. arterna tofsäxing *Koeleria glauca*, sandnejlika *Dianthus arenarius* och sandvedel *Astragalus arenarius*.
- Yttrande angående förslag till utvidgning av naturreservatet Klintabäcken i Kristianstads kommun.
- Remissvar avseende förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet Hagestad i Ystad kommun.
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Ekeberga i Lunds kommun.
- Remissvar avseende "Vägen till ett biologiskt rikare Skåne – Naturvårdsstrategi för Skåne län".

## Botaniska Notiser

Utgivningen av den 147:e årgången av Botaniska

Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör. Förutom föreningsinformation märks floraväktarartiklar om klubbfibbla *Arnoseria minima*, hålnunneört *Corydalis cava*, kattmynta *Nepeta cataria*, pipstäckra *Oenanthe fistulosa* samt klibbveronika *Veronica triphyllos* och fågelarv *Holosteum umbellatum* i Skåne. Här redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder. Vidare presenterades det fina fyndet av *Ophrys apifera* i Skåne i en artikel. Två häften har varit temahäften: *Projekt Skånes Mossor 2008-2013 – en delårsrapport* samt *Floraväktarverksamheten i Skåne 25 år*.

Förutom till medlemmarna sändes tidskriften till ett 40-tal föreningar och institutioner.

**Årets växtfynd** i Skåne är utan tvekan fyndet av "bi-ophrys" *Ophrys apifera* i Trelleborg. En ny vild orkidéart i Sverige!

**Årets mossfynd** gjordes av Emil Persson som fann kornrullmossa *Pseudocrossidium obtusulum* vid Järnvägskorset i Eljaröd. Kornrullmossa, som är rödlistad som nära hotad (NT), växer annars på Öland och Gotland och har aldrig tidigare påträffats i Skåne.

## Hemsida

Föreningens hemsida uppdateras tämligen regelbundet. Här kan man se aktuellt program, referat från tidigare exkursioner, remissvar och skrivelser, läsa om föreningens projekt och floraverksamhet.

## Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 431 medlemmar.

## Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt värde av 47 000 kr. Stipendiater blev

- Eva Waldemarson till ”Långsiktig succession på Laitauredeltat i Lappland”.

- Jonatan Leo för projektet ”*Sorbus intermedia* och *S. hybrida* – ursprung och genetisk variation”.

- Ulf Ryde m fl till ”Genetiska släktskapsstudier av svenska björnbär”.

- Staffan Nilsson m fl till rese- och boendekostnader för ”Deltagande i inventering av Skånes mossor”.

- Rune Svensson till projektet ”Inventering av *Asplenium* i Skåne, speciellt *A. septentrionale*”.

- Patrik Frödén till projektet ”Släkt- och artsystematik i teloschistaceae”.

## Övrigt

Föreningen har under året haft en bokauktion. Förteckningen bestod av 997 objekt i form av huvudsakligen botanisk litteratur som skänkts till föreningen. 62 personer deltog i budgivning och resultatet blev drygt 27000 kr till föreningens kassa.

I mars gavs föreningens senaste bok *Orkidéer i Skåne* ut med releasparty på Naturum i Kristianstad.

## Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Linda Birkedal, kassör Göran Ljung, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Staffan Nilsson, programsekreterare Linda Birkedal och Eva Waldemarson, övriga ledamöter Stefan Andersson, Joel Levin, Monika Osterkamp Madsen och Susanna Riebe.

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden.

## Revisorer och valberedning

Revisorer har under året varit Nils Cronberg och Emil Åsegård samt revisorsuppleant Gösta Regnell.

Valberedningen har bestått av Lotta Persmark och Johan Rydlöv.

## Funktionärer och anställda

Föreningen har under året haft två anställda, Kjell-Arne Olsson och Lars Fröberg.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Per Lassen, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Susanna Riebe, teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

- Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Göran Ljung och Alf Porenus.

- Stipendiekommitté: Stefan Andersson (sammankallande), Lars Fröberg och Joel Levin.

- Databasarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Charlotte Wigermo, Sven Birkedal, Kjell-Arne Olsson och Lars Fröberg.

- Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammankallande), Åke Svensson och Göran Mattiasson.

- Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammankallande), Kjell-Arne Olsson, Gerhard Kristensson, Nils Cronberg, Nils-Otto Nilsson, Staffan Nilsson, Johan Rydlöv och Frida Rosengren.

- Ledningsgrupp för projekt Millora: Lars Fröberg (sammankallande), Stefan Andersson, Kjell-Arne Olsson, Torbjörn Tyler och Åke Svensson.

- Projekt Svensk Växtatlas: Stefan Andersson representerar Lunds Botaniska Förening i en ledningsgrupp under SBF.

- Arbetsgrupp med uppdrag att bevaka Kungsmarkens framtid genom kontakt med Länsstyrelsen: Linda Birkedal (sammankallande), Stefan Andersson och Joel Levin.

- Arbetsgrupp med uppdrag att inventera och följa växternas utveckling på Pepparholm: Staffan Nilsson (sammankallande), Gerhard Kristensson, Susanna Riebe, Leif Runesson och Bengt Örneberg.

- Föreningens kontaktperson är Charlotte Wigermo.

Lund 23 jan 2015

Styrelsen